

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2005 vp

Lakialoite laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain 14 ja 24 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 1 päivänä joulukuuta 2004 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi lakialoitteen laiksi eduskunnan virkamiehistä annetun lain 14 ja 24 §:n muuttamisesta (LA 133/2004 vp — Tuula Väätäinen /sd ym.).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- henkilöstöpäällikkö Marjaana Kinnunen, eduskunnan kanslia
- puheenjohtaja Ari Apilo, Eduskunnan virkamiesyhdistys ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- valtiovarainministeriö
- työministeriö
- Eduskunnan ammattiosasto ry.

LAKIALOITE

Uudessa lokakuun 2004 alusta voimaan tullessa laissa yksityisyyden suojasta työelämässä säädetään huumausainetestiä koskevan todistuksen toimittamisesta työnantajalle sekä työhön otettaessa että työsuhteen aikana. Samanaikaisesti on tullut voimaan valtion virkamieslain muutos, johon on otettu uudistuksesta johtuvat viittaussäännökset lakiin yksityisyyden suojasta työelämässä.

Lakialoitteessa ehdotetaan eduskunnan virkamieslakiin sisällytettäväksi sääntely, jonka no-

jalla virkaa tai määräaikaista virkasuhdetta haakeva voidaan velvoittaa toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus virkaan tai virkasuhteeseen nimittämisen edellytyksenä.

Lisäksi aloitteessa ehdotetaan säädettäväksi oikeudesta velvoittaa eduskunnan virkamies toimittamaan huumausainetestiä koskeva todistus työnantajalle.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Uusi laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) on tullut voimaan 1 päivänä loka-

kuuta 2004. Laissa säädetään muun muassa huumausaineiden käyttöä koskevien tietojen käsitte-

lystä. Sääntelyn tavoitteisiin kuuluu huumeeton työpaikka.

Uudessa lainsäädännössä lähdetään siitä, että työnhakija tai työntekijä toimittaa itse huumausainetestiä koskevan todistuksen työnantajalle. Tällaisen todistuksen toimittamisesta työhön otettaessa säädetään lain 7 §:ssä. Todistuksen toimittamista työsuhteen aikana puolestaan koskee 8 §.

Laki yksityisyyden suojasta työelämässä koskee työsuhteessa olevien lisäksi myös virkasuhteisia työntekijöitä. Valtion virkamieslakiin (750/1994) on uudistuskokonaisuudessa otettu täydentävät valtion virkamiehiä koskevat säännökset huumausainetestin toimittamisesta työnantajalle. Valtion virkamieslain 8 b §:ään lisätyt säännökset mukaan virkaa hakeva voidaan velvoittaa toimittamaan mainittua testiä koskeva todistus yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa virkaan nimittämisen edellytyksenä (763/2004). Samalla valtion virkamieslain 19 §:ää on täydennetty siten, että oikeudesta velvoittaa virkamies toimittamaan huumausainetestiä koskeva todis-

tus on voimassa, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain 8 §:ssä säädetään.

Käsittävänä olevassa lakiehdotuksessa ehdotetaan myös lakiin eduskunnan virkamiehistä (1197/2003) otettavaksi täydentävät säännökset huumausainetestiä koskevan todistuksen toimittamisesta. Sääntely kattaa myös tilanteet, joissa on kysymys nimittämisestä määräaikaiseen virkasuhteeseen.

Lakialoitteen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää aloitetta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

että lakialoitteeseen sisältyvä lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 11 päivänä helmikuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Lauri Kähkönen /sd
vpj.	Veijo Puhjo /vas	Kari Kärkkäinen /kd
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Rosa Meriläinen /vihr
	Nils-Anders Granvik /r	Lauri Oinonen /kesk
	Lasse Hautala /kesk	Heli Paasio /sd
	Rakel Hiltunen /sd	Ahti Vielma /kok
	Hannu Hoskonen /kesk	Tuula Väätäinen /sd.
	Esko Kurvinen /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.